

Vojska.

Spisal F. Palnák.

„Jutri pridite vsi v šolo že ob šestih zjutraj, da pojdemo na Rožnik pokončavat rjavega hrošča,“ tako se je glasilo povelje prejšnji dan v šoli.

Drugo jutro je bilo mračno in megleno. Težki sivi oblaki so zagrinjali nebo, in megla je ovila Ljubljano v svoj plašč.

Zbrali smo se vsi razredi s svojimi učitelji in odkorakali proti Rožniku. Deček iz petega razreda je prinesel s seboj trompeto, da nas skliče o pravem času skupaj in da nihče ne zamudi vesele prilike.

To je bilo šumenja, ko smo korakali — saj ni mogel nihče molčati. Vsakdo se je veselil, da stori dobro delo in pobije kolikor mogoče mnogo hroščev, in govorili smo le o tem, kako bomo pobijali tega škodljivca. Neki deček je že vjel spotoma hrošča. Vsi smo ga ogledavali in računili, koliko jih bomo pobili. Poznali smo hrošča že vsi, saj smo se učili o njem že v šoli.

„Vem, da jih bom pobil več kot tisoč,“ se oglasi učenček drugega razreda — pa deček niti sam ni vedel, koliko je to pravzaprav tisoč. Zdelo se mu je to tako lahko delo — pobiti tisoč hroščev, seveda če bi mu jih kdo znosil skupaj in mu jih pomedel na kup, bi mu bil posel pač lahak.

Njegovi tovariši pa so mu ugovarjali, češ, da jih tisoč ne pobije, da je to preveč, da jih toliko niti ni in tako dalje. Končno smo bili vsi tega mnenja, da vprašamo o tem gospoda učitelja. In zvedeli smo, da jih je še mnogo, mnogo več kot tisoč. In vsi smo se prav od srca veselili, da bomo storili tako dobro delo.

Med takimi in drugačnimi pogovori smo prišli v gozd, ki se razteza zahodno od Ljubljane, in takoj se je začela krvava moritev brez bridkih mečev in brez smrtonosnih pušek in kanonov.

Večji dečki so plezali na drevesa in tresli hrošče na tla, mi pa smo stali spodaj, ter teptali po ubogih živalcah, kakor bi šlo za stavo, kdo izmed nas jih bo več pomoril. Bili smo prav neusmiljeni. Saj se pa tudi

ni oglasil niti eden hrošč s krikom, ki bi klical na pomaganje ali pa izražal njegove bolečine. — Umirali so tiho in mirno kot junaki.

Nekaj časa smo se držali skupaj, nato pa smo se razkropili po gozdu. Jaz sem se spustil s tovarišem kar v sredino gozda, in skrbno sva opazovala, kje bi ugledala kakega hrošča.

„Ali ga vidiš, ali ga vidiš? — Le po njem!“ In zopet je zmanjkalo katerega.

„Joj, koliko jih je tukaj!“ Tovariš, ki je bil gibčnejši od mene, je splezal na drevo, seveda sem ga moral potiskati, da je prišel gor — meščani nismo tako vajeni plezanja — in je potresel. Kakor bi se usula toča je padalo po meni in okrog mene.

„Hitro, hitro, da ne zlete,“ je kričal oni gori na drevesu, jaz pa sem skakal po hroščih, in kmalu se ni nikjer več noben premikal.

Zopet je potresel, zopet so padali hrošči na tla, jaz pa po njih. — To se je ponavljalo toliko časa, da sva otrešla drevo po svojih močeh in uničila nevarnega škodljivca. Nato pa zopet naprej in naprej — kjer sva hodila, sva nosila s seboj smrt in smrt sva ostavljala za seboj. Gori visoko v vrhu pa je zavel veter, in drevo se je klanjalo kakor bi hotelo zahvaliti naju za pomoč in rešitev . . .

Kar sva delala midva, to so delali tudi drugi.

Med tem pa se je zjasnilo. Solnce je prodrlo oblake in njegovi žarki so se izgubljali po gozdu in budili gozdne zaspance. Hrošči so se oživali, in ni jih bilo več tako lahko loviti.

V tem pa se je začel razlegati po gozdu glas trompete, ki nas je klicala skupaj. Od vseh strani smo prihajali in se zbirali okrog gospodov učiteljev, ki so nas čakali. Toda tako hitro se nismo zbrali, nekateri so zašli precej globoko v gozd, in težko jih je bilo priklicati. Naposled smo se vendar vsi zbrali, in učitelji so pregledali svoj razred, če je število hrabrih bojevnikov popolno — da ni nihče v vojski padel, je bilo gotovo.

Kaj pa sedaj? Vsak delavec je vreden svojega plačila, in to smo dobili tudi mi. Ker iz boja došle vojske navadno pogoste, so sklenili napraviti tudi nam to veselje. Odrinili smo na Rožnik.

„Joj, koliko sem jih jaz!“ — „Ali pa jaz!“ To se je čulo po vseh vrstah. Tupatam smo videli še katerega hrošča, ki je počasi, ne sluteč nevarnosti, kobacal dalje ali visel kje na veji. In oglasil se je naš bojni klic: „Le po njem!“ Kdor mu je bil najbližji, tisti ga je.

Tako smo dospeli na Rožnik, kjer nas je že čakala pojedina: kava, zemlje in za vsakega izmed nas kos potice. Kako se nam je vse to prileglo!

Da se je popolnoma zadostilo navadi, s kakršno so se sprejemali doma junaki, smo napravili tudi mi igre. Ubijali smo lonec, gledali v vodnjak, se igrali razbojnike in orožnike, in tako je prišel čas odhoda. Na poti domov smo tudi peli — prav kakor Špartanci po dobljeni zmagi — kakor so nam pripovedovali v šoli. Le nekaj se je zdelo meni nehvaležno od bele Ljubljane: slavnostnega sprejema ni priredila svojim mladim, a tako hrabrim junakom.